

Karisma

I den sista artikeln i serien om personligheter avslutar Bengt Schager med att kåsera kring karismatiska personer som har en överväldigande personlig utstrålning som sin främsta tillgång.

Karismatiska människor är spännande, intressanta och fängslande. De dominerar andra, huvudsakligen intellektuellt. Det vill säga med hjälp av idéer. Karismatiskt ledarskap är alltid knutet till en särskild individ, upphovsman eller urtolkare av idé.

Starka personligheter

Karismatiska människor är ofta mycket starka personligheter, tillika begåvade med en naturlig auktoritet. Därför blir de ofta både beundrade och idealiserade. Människor i deras närhet blir ofta påverkade av dem till och med så mycket att det kritiska omdömet kan upphöra att fungera. Karismatiska personer blir nämligen mycket centrala och är naturligt dominerande vilket, i andra ändan, måste balanseras med en viss smidighet av omgivningen. En karismatisk människa "fyller rummet". Man kan därför inte gärna tänka sig två på samma ställe.

Pedagogisk drivkraft

Karismatiska individer är mycket kommunikativa och pedagogiskt drivna med särskilda talanger för att tala i pregnanta liknelser och bilder. Ett möte med en karismatisk person blir oftast en mycket intensiv upplevelse. Efteråt kan man känna sig oerhört stimulerad, rentav intellektuellt berusad, exalterad och hänryckt. Detta beror på att karismatiska människor med sin utstrålning förmår "marinera" sin omgivning med betydande intellektuella energimängder.

Av detta kan man tro att karismatiska människor alltid är livliga och har ett överdådigt personligt utspel. Så är det nödvändigtvis inte. Karismatiska personer kan också vara mycket stillsamma, avmätta, reserverade och återhållsamma. Det gemensamma, oavsett personlig intensitet, är att de alltid har en överlägsen intellektuell och idémässig virilitet.

Personlig utstrålning

Termen karismatiskt ledarskap skapades av Max Weber (1864-1920), tysk sociolog, filosof och nationalekonom. (han rörde sig över breda områden, han beskrev nämligen även sådana antiteser till karisma som "Den byråkratische idealtypen" och "Protestantisk Etik"). Weber använde begreppet karisma för att beteckna sådana egenskaper och kvaliteter hos en person som bildar en särskild form av social tyngd.

Profil Schager & Co AB
 P.O. Box 7019
 SE-300 07 Halmstad
 Sweden

Tel: +46 (0)35 104 380
 Email:
info@profilschager.com
 Web:
www.profilschager.com

Med hjälp av begreppet karisma byggde han upp en elitistisk teori om människan och om auktoritet. Ordet lånades från grekiskan där det ungefär betydde personlig utstrålning eller förmåga att kunna förtrolla och hänföra en publik.

Karismatiska ledargestalter kan ha en bländande lyskraft. Att de också kan förblinda bär både historien och samtidigt vittnesbörd om. Särskilt allvarligt blir det om karismatiska ledare står i spetsen för revanschtörstande nationer eller religiösa och politiska ytterlighetsidéer.

I näringslivet kan dock karismatiska personligheter som bekant bygga imperier.

Bengt Schager